

რიკიზო კუზუჰარა¹

კანსაის უნივერსიტეტი (იაპონია)

DOI: <https://doi.org/10.52340/sou.2023.19.38>

სქესობრივი დანაშაულის რეფორმა იაპონიაში²

აბსტრაქტი. უნდა აღინიშნოს, რომ იაპონიის სსკ-ში 2017 წელს განხორციელებული სქესობრივი დანაშაულის რეფორმა, ცალკეული შენიშვნების მიუხედავად, მთლიანობაში დადებითად უნდა შეფასდეს. განსაკუთრებით აღსანიშნავია „გარყვნილი ქმედების“ ცნების გაუქმება. ხელყოფის ობიექტის მხოლოდ ქალით შეზღუდვის გაუქმება არის ნაბიჯი სექსუალური დანაშაულის დემორალიზაციის მიმართულებით და სქესობრივი თავისუფლების დაცვის უზრუნველყოფისათვის.

ხელყოფის ობიექტის შეზღუდვის გაუქმება ნიშნავს ლგბტ-პირებისა და ჰეტეროსექსუალების სქესობრივი თავისუფლების გათანაბრებას. ამით დაზუსტდა, რომ „გარყვნილი ქმედების“ ქმედების შემადგენლობის ნიშნები „სქესობრივი კავშირის, ანალური სქესობრივი კავშირის ანდა ორალური სქესობრივი კავშირის“ შემზღუდავი ჩამონათვალის საშუალებით შეიცვალა, რადგან ყველა მათგანი გულისხმობს მამაკაცის სასქესო ორგანოების შეღწევას; მხოლოდ მაშინ არის „სქესობრივი კავშირი.“ ჯერ კიდევ არ არის გათვალისწინებული გაუპატიურების შემადგენლობაში ქალებს შორის სქესობრივი ხასიათის ქმედება. შესაბამისად, მამაკაცის სასქესო ორგანოს შეღწევით განსხვავდება გაუპატიურება და სქესობრივი ხასიათის ქმედების იძულება. ამ დროს ისმება ორი შეფასებითი კითხვა: რატომ აქვს შეღწევას ასე განსაკუთრებული მნიშვნელობა და რატომ მხოლოდ მამაკაცის მიერ? ვერ იპოვით ამ შეკითხვებზე დამაჯერებელ პასუხს. არც ემპირიულად და არც ნორმატიულად გამართლებული საფუძველი აქვს იმას, რომ გაუპატიურების დასჯადობა შეიზღუდოს ძალადობის ან მუქარის მხოლოდ განსაკუთრებით ინტენსიური გამოყენების შემთხვევებით. თუ ჩავთვლით, რომ იაპონიისთვის აუცილებელია ძალადობი-

¹ რიკიზო კუზუჰარა, კანსაის უნივერსიტეტის პროფესორი (ოსაკა, იაპონია).

² ნაშრომი თარგმნა სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორმა ედიშერ ფუტკარამემ.

სა და მუქარის გარეშე სექსუალური ქმედების დასჯადობა, მაშინ რეკომენდირებულია შემოვიღოთ ქმედების ახალი შემადგენლობა სასჯელის მსუბუქი ზომით.

სქესობრივი დანაშაულის რეფორმამ გამოიწვია დისკუსია, რომელიც ადრე იყო მხოლოდ ფემინისტებსა და კონსერვატორებს შორის პოლიტიკური დებატების საგანი. ცვლილებებით ყურადღება გამახვილდა საკითხის სამართლის მხარეზე, რაც ასევე არის რეფორმის ერთ-ერთი დადებითი ეფექტი.

საკვანძო სიტყვები: იაპონია, სქესობრივი დანაშაული, დანაშაული, სქესობრივი თავისუფლება, სექსუალური დანაშაული, დემორალიზაცია, ფემინისტები, კონსერვატორები, რეფორმა, დებატები.

Kuzuhara Rikizo³

Kansai University (Japan)

Reform of Sex Crimes in Japan⁴

Abstract. It should be noted that despite some criticism, the 2012 reform of sex crimes in the Criminal Code of Japan can be assessed positively overall. It is especially noteworthy the abolishment of the notion of „lewd acts“. Removing the restriction of the object of infringement only to women is a step towards the demoralization of sex crimes and safeguarding protection of sexual freedom.

Removing the restriction of the object of infringement means making the sexual freedom of LGBT persons and of heterosexuals equal. This clarifies that the components of *corpus delicti* of the „lewd acts“ have been substituted by a restrictive list of „sexual intercourse, anal intercourse, or oral intercourse“, because all of them involve penetrating by male genitals; Only in such a case there is „sexual intercourse“. *Corpus delicti* of rape still does not include sexual acts between women.

Hence, penetration by male genitalia distinguishes the rape from the coercion into acts of sexual nature. Two evaluative questions are asked at this time: Why does penetration have such a special meaning and why only by men? You will not find persuasive answers to these questions.

There is neither empirically nor normatively justified reason to limit the punishability of rape to only particularly intensive use of violence or threat.

If we consider that it is necessary for Japan to make punishable sexual acts committed without violence and threat, then it is recommended to introduce a new *corpus delicti* of the act punishable by a lenient sentence.

---

³ **Kuzuhara Rikizo**, Professor of Kansai University (Osaka, Japan).

⁴ The work was translated by Professor **Edisher Putkaradze** of Sukhumi State University.

The reform of sex crimes has sparked a debate that has been previously the subject of political debate only between feminists and conservatives. The amendments focus on the legal side of the issue, which is also one of the positive effects of the reform.

Keywords: Japan, sexual crime, crime, sexual freedom, sexual crime, demoralization, feminists, conservatives, reform, debate.

I. შესავალი. იაპონიის სისხლის სამართალში სქესობრივმა დანაშაულმა 2017 წელს ორი მნიშვნელოვანი ცვლილება განიცადა. პირველ რიგში მოხდა სისხლის სამართლის კოდექსის რეფორმა ძალადობისა და სქესობრივი იძულების დებულებებთან მიმართებაში. მეორეს მხრივ ასევე იყო ცვლილება იაპონიის უზენაესი სასამართლოს მიერ სასამართლო პრაქტიკაში სქესობრივი იძულების დასჯადობასთან დაკავშირებით.

სისხლის სამართლის კოდექსში 2017 წლის 23 ივნისს შესული ცვლილების შესაბამისად, რომელიც ძალაში შევიდა 2017 წლის 13 ივლისს, იაპონიის სისხლის სამართლის კოდექსის (შემდეგში ისსკ) 177-ე პარაგრაფი არსებითად შეიცვალა. იაპონიის უზენაესმა სასამართლომ (შემდეგში იუს) 2017 წლის 29 ნოემბერს გამოცემული განაჩენით გაანალიზა მანამდე არსებული სასამართლო პრაქტიკა და განმარტა, რომ ისსკ-ს 176-ე პარაგრაფით გათვალისწინებული სექსუალური იძულების არსებობისათვის უკვე საჭირო აღარ არის სქესობრივი ჟინის დაკმაყოფილების განზრახვის არსებობა. მისასაღმებელია ეს ორივე ცვლილება, რომლებმაც გაამკაცრეს ისსკ-ის 176-ე და მომდევნო პარაგრაფებით გათვალისწინებული სქესობრივი თავისუფლების გაგება. პირველ რიგში გადმოცემული იქნება ისსკ-ს რეფორმა თავისი საფუძვლებით. შემდეგ კი განმარტებული იქნება სხვა პრობლემები.

II. ისსკ-ს⁵ 176-ე და სხვა პარაგრაფების რეფორმა. შეიცვალა ისსკ-ს 176-ე და მომდევნო პარაგრაფები, არსებითი ცვლილება განიცადა ასევე 177-ე პარაგრაფმა, რომელიც გაუპატიურების დასჯადობას ითვალისწინებს. 177-ე პარაგრაფით გათვალისწინებული გაუპატიურების რეფორმა შეეხება შემდეგ სამ პუნქტს: ქალთა მიმართ ხელყოფის ობიექტის შეზღუდვის გაუქმება, ტერმინის - „გარყვნილი ქმედება“ - ჩანაცვლება ისეთი ცნებებით, როგორცაა: „სქესობრივი კავშირი“, „ანალური ურთიერთობა“, „მორალური ურთიერთობა“, ასევე ისსკ-ს 177-ე პარაგრაფით გათვალისწინებული გაუპატიურებისთვის მოქმედი სასჯელის გამკაცრება.

ადრინდელი კანონი გაუპატიურების ქმედების შემადგენლობას ზღუდავდა და ქმედების ობიექტად ითვალისწინებდა მხოლოდ ქალებს. ისსკ-ს

---

⁵ ისსკ - იაპონიის სისხლის სამართლის კოდექსი.

ახალი 177-ე პარაგრაფით ქმედების ობიექტის ცნება გაფართოვდა და გულისხმობს „პირს“. ამის შედეგად დღემდე ისსკ-ს 176-ე პარაგრაფით (სექსუალური იძულება) გათვალისწინებული მამაკაცების მიერ ჩადენილი გაუპატიურება ისსკ-ს ახალი 177-ე პარაგრაფით ჩამოყალიბებული გაუპატიურების შემადგენლობით არის მოცული. ქმედების შემადგენლობის მოდელის გაფართოებასთან დაკავშირებით უნდა აღინიშნოს, რომ რეფორმის შედეგად ჰომოსექსუალების მიერ ჩადენილი ქმედებები განიხილება გაუპატიურების კონტექსტში.

ისსკ 1907 წელს ძალაში შესვლიდან ერთმანეთისგან განასხვავებდა სექსუალურ იძულებასა და გაუპატიურებას იმის მიხედვით მოქმედი მსხვერპლს აიძულებდა სქესობრივ ურთიერთობას თუ სხვა სექსუალური ხასიათის ქმედების მოთმენას. პრინციპში, ეს მიდგომა გამოიყენება ჯერ კიდევ რეფორმის შემდეგაც. ისსკ-ს 177-ე პარაგრაფის ტექსტი და მასში აღწერილი „სექსუალური ურთიერთობა“ გაუპატიურებისას შეიცვალა იმ მიმართულებით, რომ ამჟამად საუბარია არა მხოლოდ „გარყვნილ ქმედებაზე“, არამედ მოცემულია „სქესობრივი კავშირი“, „ანალური ურთიერთობა“ და „ორალური ურთიერთობა“. ამას აქვს ორი შედეგი: ერთი მხრივ, მორალური გადაგვარების აცილება ქმედების შემადგენლობის ნიშნების ფორმულირებაში და, მეორე მხრივ, სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობის არეალის გაფართოება.

მიუხედავად მისი ამორალური ჟღერადობისა, „გარყვნილი ქმედება“ იაპონურმა სასამართლომ და ლიტერატურამ ერთხმად განმარტა, როგორც უბრალო სექსუალური ურთიერთობა. იურისტების უმრავლესობა მიიჩნევდა, რომ გაუპატიურება შესაძლებელი იყო მხოლოდ მამაკაცის მიერ ქალისა, მხოლოდ ქალი შეიძლება ყოფილიყო ამ დანაშაულის მსხვერპლი. რეფორმის შედეგად ეს შეხედულება შეიცვალა. ქმედების ხელყოფის ობიექტად მხოლოდ ქალის მიჩნევის შეზღუდვის გაუქმების შემდეგ, ახლა უკვე ორივე სქესის წარმომადგენლები იგულისხმება ამ დანაშაულის როგორც ამსრულებლად, ისე ხელყოფის ობიექტად (დაზარალებულად). „ანალური ურთიერთობით“ და „ორალური ურთიერთობით“ ქმედების შემადგენლობის გაფართოებით მხედველობაში მიიღება „ლესბოსელის-გეის-ბისექსუალის-ტრანსგენდერის“ (შემოკლებით ლგბტ-პირები) სქესობრივი თავისუფლება და ხელშეუხებლობა. რეფორმის შედეგად დასახელებული სქესობრივი ქმედებების იძულება მიუხედავად მოქმედისა და მსხვერპლის ბიოლოგიური სქესისა, სექსუალური ურთიერთობებისა, ისჯება როგორც გაუპატიურება. ყოველ შემთხვევაში, ბევრი ასე თვლის. მოგვიანებით შევეხები ჩემს განსხვავებულ შეხედულებებს.

დიდი განსხვავებაა დანაშაულისათვის გათვალისწინებულ სასჯელის სახესა და ზომაში იმის მიხედვით, იქნება ეს გაუპატიურება თუ მხოლოდ სექსუალური ძალადობა.

სექსუალური ძალადობისათვის გათვალისწინებულია თავისუფლების აღკვეთა (უფრო დაზუსტებით ციხეში მოთავსება იძულებით მუშაობასთან ერთად) 6 თვიდან 10 წლამდე ვადით. ისსკ-ს ადრინდელი რედაქციის 177-ე პარაგრაფით გათვალისწინებული სასჯელის მინიმალური ზღვარი იყო თავისუფლების აღკვეთის 3 წელი. რეფორმის შედეგად თავისუფლების აღკვეთის მინიმალური ზღვარი გაიზარდა 5 წლამდე. თუკი ადამიანი ჩაიდენს გაუპატიურების ქმედების შემადგენლობას, მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად დაისჯება 5-დან 20 წლამდე თავისუფლების აღკვეთით. ერთი შეხედვით 2 წლით სასჯელის მინიმალური ზღვარის გაზრდა არ გამოიყურება განსაკუთრებით მნიშვნელოვნად. თუმცა აღსანიშნავია ის გარემოება, რომ პირობითი მსჯავრის დასანიშნად ისსკ ითვალისწინებს თავისუფლების აღკვეთას არაუმეტეს 3 წლისა. რეფორმის შემდეგ გაუპატიურების ჩამდენი ვეღარ ისარგებლებს პირობითი მსჯავრის ინსტიტუტით, რადგან სასჯელის ასეთი შემსუბუქება შესაძლებელი იქნებოდა მხოლოდ შესაბამისი საფუძვლის არსებობისას. რეფორმის შედეგად გაუპატიურებისათვის სასჯელის გაზრდა გამოხატავს გაუპატიურების ქმედების უფრო მკაცრ შეფასებას. გარდა ამისა, ორალური და ანალური ურთიერთობის იძულების გაუპატიურებად კლასიფიკაცია ნიშნავს დანაშაულის ჩადენის ამ ხერხების ორჯერ უარყოფით შეფასებას: ერთის მხრივ, ეს აღარ არის ისეთი დანაშაულის საკითხი, რომელიც ითვალისწინებს მხოლოდ 6 თვიდან 10 წლამდე თავისუფლების აღკვეთას და მეორეს მხრივ, უკვე შეუძლებელია სასჯელის შემსუბუქება. განსაკუთრებით საყურადღებოა ჰომოსექსუალთა შორის ქმედების ორჯერ უფრო მკაცრად დასჯადობა ადრინდელ სამართლებრივ მდგომარეობასთან შედარებით.

რეფორმის ზემოთ დასახელებული სამი პუნქტი აქტუალურია ასევე ისსკ-ს 178-ე პარაგრაფით გათვალისწინებული გაუპატიურების ქმედების შემადგენლობისთვის. ეს მუხლი თავდაპირველად სასჯელით ემუქრებოდა (დასჯადად აცხადებდა) სქესობრივ კავშირს ქალთან (ისსკ-ს ადრინდელი რედაქციის 178-ე პარაგრაფის მე-2 ნაწილი) ან სხვა სექსუალურ აქტებს ქალების ან მამაკაცების წინააღმდეგ (ისსკ-ს ადრინდელი რედაქციის 178-ე პარაგრაფის 1-ლი ნაწილი) იმ შემთხვევაში, როდესაც დამნაშავე სარგებლობს შექმნილი ვითარებით და მსხვერპლი დაუცველია დამნაშავეს ქმედების მიმართ. ისსკ-ს 178-ე პარაგრაფში მოცემული „გარყვნილი ქმედების“ აღწერა შეიცვალა „სქე-

სობრივი ურთიერთობის“, „ანალური ურთიერთობისა“ და „ორალური ურთიერთობის“ ცნებებით. მოიხსნა ხელყოფის ობიექტის მხოლოდ ქალით გათვალისწინების შეზღუდვა და გაიზარდა სასჯელის ზომა.

სასჯელის გაზრდის სანაცვლოდ, გაუქმდა იაპონიის სისხლის სამართლის კოდექსის 179-ე პარაგრაფის ძველი რედაქციით გათვალისწინებული ჯგუფური გაუპატიურება. გაუპატიურების ეს კვალიფიციური შემადგენლობა შემოღებული იქნა 2004 წელს, რომლის მიზანი იყო რამდენიმე ადამიანის მიერ ჩადენილი გაუპატიურების გაზრდილი შემთხვევების წინააღმდეგ ბრძოლის გაძლიერება. ისსკ-ს ძველი რედაქცია ითვალისწინებდა გაუპატიურებისთვის არანაკლებ 3 წლით თავისუფლების აღკვეთას. ეს კი არაადეკვატურად ასახავდა ჯგუფური გაუპატიურების შემთხვევების უმართლობის შინაარსს. ჯგუფური გაუპატიურებისათვის მინიმალური სასჯელი განისაზღვრა 4 წლით.

ისსკ-ს 177-ე პარაგრაფში 2017 წლის რეფორმის შედეგად სასჯელის გამკაცრება იძლევა იმის შესაძლებლობას, რომ ამ კვალიფიციური შემადგენლობის გარეშე, კანონმდებლობაში ადეკვატურად ჩაწერილი იყოს ჯგუფური გაუპატიურების უმართლობის შინაარსი. ასევე გამკაცრდა სასჯელი გაუპატიურებისათვის, რასაც მძიმე შედეგი მოჰყვა, მაგალითად, მსხვერპლის სიკვდილი ან ჯანმრთელობის დაზიანება. ასეთი ქმედებისთვის სასჯელის მინიმალური ზღვარი გაიზარდა 1 წლით (5-ის ნაცვლად 6 წელი). ეს იმისათვის, რომ გავითვალისწინოთ დამდგარი შედეგი კვალიფიციური შემადგენლობის დასადგენად და ძირითადი შემადგენლობისგან მის გასამიჯნად.

ასევე საყურადღებოა მითითება სექსუალური იძულებისა და აღმზრდელების მიერ მცირეწლოვანთა გაუპატიურების შესახებ ახალ რეგულაციაზე. ისსკ-ს ახლებურად ჩამოყალიბებული 179-ე პარაგრაფის მიხედვით ისჯება ის, ვინც საკუთარი მზრუნველობის ქვეშ მყოფი და 18 წლამდე ასაკის ადამიანზე თავის გავლენას გამოიყენებს და მასთან სქესობრივ ურთიერთობას იქონიებს ან სხვა სქესობრივ ქმედებას ჩაიდენს. სისხლის სამართლის ეს ახალი დებულება არის ბავშვების სექსუალური ძალადობა დასჯადობის გაფართოება (ისსკ-ს §176). ისჯება ძალადობის ან მუქარის გარეშე სექსუალური აქტის ჩადენა ცამეტ წლამდე ასაკის ბავშვებთან თუნდაც იმ შემთხვევაში, როცა მსხვერპლს უარი არ უთქვამს. ისსკ-ს ახალი 179-ე § შემოღებით გაფართოვდა სქესობრივი ქმედების, მათ შორის ძალადობის, მუქარის გარეშე და მსხვერპლის თანხმობით სქესობრივი ურთიერთობის დასჯადობა, ოღონდ მხოლოდ ბავშვის მომვლელებისთვის.

III. ისსკ-ს 176-ე და მომდევნო პარაგრაფების ძველი რედაქციის პრობლემები-გადაწყდა თუ არა ისინი რეფორმის შედეგად?

ისსკ-ს 176-ე და მომდევნო პარაგრაფებს დიდი ხანია აკრიტიკებენ. კრიტიკის ძირითადი პუნქტი იყო შეუსაბამობა კანონმდებლობასა და დელიქტის, როგორც სქესობრივი თავისუფლების წინააღმდეგ მიმართული დანაშაულის, გაგებას შორის. იუსტიციის სამინისტროს შეფასებით, რეფორმა მიზნად ისახავს მინიმუმ ამ შეუსაბამობის შედეგად წარმოქმნილი პრობლემების ნაწილის გადაწყვეტას. ის თუ რამდენად მიღწეულია ეს მიზანი, არის საწინდარი მთელი რეფორმის შეფასებისთვის. ქვემოთ მსურს საკვლევი პრობლემის დაზუსტება სქესობრივი თავისუფლების დაცვის გაფართოების საკითხით - რეფორმის მხოლოდ რამდენიმე პუნქტი - ცოტა უფრო დეტალურად განვიხილოთ პრობლემის გადაჭრის მოცულობა და ფარგლები.

1. შეურაცხყოფიდან თავისუფლებისკენ. ისსკ-ს კერძო ნაწილის სისტემაში სქესობრივი დანაშაულის კლასიფიკაცია არ შეცვლილა. 176-ე და მომდევნო პარაგრაფები, როგორც ადრე, ახლაც შედის 22-ე თავში - „შეურაცხყოფის, გარყვნილი ქმედებისა და ბიგამიის დანაშაული“. უკვე ამ თავის სახელწოდება გვიჩვენებს, რომ ამ თავში შემავალი დანაშაულები ისსკ-ს მიღების დროიდან, 1907 წლიდან იყვნენ დანაშაულები სექსუალური მორალის წინააღმდეგ. ისსკ-ს 176-ე მუხლის წინ იმავე თავში მოცემულია „საზოგადოებრივად უხამსი ქმედებების“ და „უხამსი ნივთების გავრცელების“ დასჯადობის დებულებები. შემდეგ 23-ე თავში მოცემულია აზარტული თამაშის, გათამაშების და რელიგიური ინსტიტუტების ხელყოფის დანაშაულთა დეფინიცია. ისსკ-ს კერძო ნაწილის სისტემაში ამ ქმედებათა ადგილი მიუთითებს იმაზე, რომ გაუპატიურება და სქესობრივი იძულება უნდ განვიხილოთ არა როგორც დანაშაული ადამიანის უფლებისა და სქესობრივი თავისუფლების წინააღმდეგ, არამედ როგორც საზოგადოებრივი მორალის წინააღმდეგ მიმართული დანაშაული.

შესაბამისი ქმედების შემადგენლობის აღწერისას გამოყენებული სიტყვების შერჩევა შეესაბამება ამ ქმედების მორალურ დანაშაულად კლასიფიკაციას. ისსკ-ს 176-ე პარაგრაფით გათვალისწინებული სქესობრივი იძულების დებულებები ქმედებას აღწერს როგორც „უხამს ქმედებას.“ როგორც ზემოთ უკვე აღვნიშნეთ, ისსკ-ს 177-ე პარაგრაფი გაუპატიურებას განმარტავდა როგორც „გარყვნილი ქმედების“ იძულებას. იაპონურ ენაზე ორიგინალური სიტყვა, რომელიც გარყვნილ ქმედებას შეესაბამება, რომელიც უხამსობას ან/და უზნეობას გულისხმობს, ვთარგმნე როგორც „გარყვნილი ქმედება.“ ის მოიცავს ასევე ამორალურობასაც.

მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ იაპონიაში მიღებული იქნა ახალი კონსტიტუცია. სსკ დიდად არ შეცვლილა. გამონაკლისს წარმოადგენს იმპერატორის

წინააღმდეგ ჩადენილი დანაშაულის გაუქმება. ახალი კონსტიტუციის თანახმად, რომელიც დღესაც ძალაშია, აღარ არის გამძლე ის ინტერპრეტაცია, რომელიც ისსკ-ს 176-ე პარაგრაფის შესაბამისად იძულებას ითვალისწინებს მორალის საწინააღმდეგო დანაშაულად. ეს გულისხმობს იმას, რომ ზოგადად სექსუალური ქმედებები განიხილება როგორც ამორალური ქმედებები.

თანდათანობით შეიცვალა სქესობრივი დანაშაულის უმართლობის შინაარსი - ქალის ღირსების ხელყოფიდან ორმოცდაათიან და სამოციან წლებში სექსუალური თავისუფლების ხელყოფით და სამოცდაათიანი წლებიდან სექსუალური თვითგამორკვევის დარღვევით. თუმცა კანონი დიდი ხანია არ შეცვლილა. საკანონმდებლო მდგომარეობამ ასევე იმოქმედა სასამართლო პრაქტიკაზე, რომელიც დიდი ხნის მანძილზე ეყრდნობოდა ისსკ-ს 176-ე პარაგრაფის ძველ, პატრიარქალურ ინტერპრეტაციას. 2017 წლის რეფორმის შედეგად „გარყვნილი ქმედების“ ცნება შეიცვალა და შეივსო „სქესობრივი ურთიერთობის, ორალური ურთიერთობისა და ანალური ურთიერთობის“ ცნებით. საბოლოოდ ზოგადი სექსუალური მორალის ცვლილება ასევე ნაწილობრივ მაინც არის დაფუძნებული კანონის ფორმულირებაზე. ახალი კანონმდებლობის შესაბამისად გაუპატიურება სახეზეა მაშინაც, როცა იძულებითი ქმედება მორალური თვალსაზრისით ნეიტრალურია, თუმცა წარმოადგენს სქესობრივი ურთიერთობის რომელიმე სახეს. ეს ცნება კარგად გვიჩვენებს, რომ აქ საუბარია არა ზნეობის, ადათ-წესების, მორალისა თუ სოციალური შეხედულებების ხელყოფაზე, არამედ ინდივიდის სქესობრივი თავისუფლების ხელყოფაზე. ამით რეფორმამ ამ საკითხებთან მიმართებაში სისხლის სამართლის კონსტიტუციასთან შესაბამისობა კიდევ უფრო განავითარა.

იაპონიის უზენაესი სასამართლოს ზემოთ ნახსენები გადაწყვეტილება, სადაც სიამოვნების (სქესობრივი ჟინის) დაკმაყოფილების განზრახვა არ ჩათვალა საჭიროდ სქესობრივი იძულებისას, ასევე არის ამ სექსუალური დანაშაულის დემორალიზაციის ხაზზე.

მეორე მხრივ, ისსკ-ს 176-ე პარაგრაფში რჩება „უხამსობის, გარყვნილების“ ცნება. ეს უბრალოდ შეუსაბამოა და ეწინააღმდეგება იაპონიის უზენაესი სასამართლოს ზემოხსენებულ გადაწყვეტილებას.

იაპონიის სასამართლომ ტრადიციული „გარყვნილი ქმედებების“ ცნება ისსკ-ს 176-ე პარაგრაფით გათვალისწინებული სექსუალური იძულებისას განმარტა შემდეგნაირად: გარყვნილი ქმედება არის „ქმედება, რომელიც აღიზიანებს და ასტიმულირებს სექსუალურ სურვილს, ასევე აზიანებს ჩვეულებრივი ადამიანის ნორმალური სექსუალური სირცხვილის განცდას და ეწინააღმდე-

გება კარგ სექსუალურ მორალს“.⁶ ეს განმარტება სრულად შეესაბამება უმაღლესი სასამართლოს⁷ გარყვნილი ქმედების/უხამსობის განმარტებას უხამსი საგნების განაწილებისას (ისსკ-ს §175). ასევე იურიდიულ ლიტერატურაში ხშირად შეხვედებით ქმედების შემადგენლობის მსგავს აღწერას: „მსხვერპლის სქესობრივი სირცხვილის გრძნობის ხელყოფა“⁸ ან „ქმედებები, რომლებიც გავლენას ახდენს საზოგადოების სქესობრივ სირცხვილის გრძნობაზე“.⁹

რადგანაც ისსკ-ს 176-ე და 174-ე პარაგრაფი ერთი და იგივე სიტყვა - „გარყვნილი ქმედება“-ს იყენებს, მიზანშეწონილია ამ სიტყვის ერთნაირი მნიშვნელობით განმარტება გარკვეული მოთხოვნების გათვალისწინებით. სიტყვის გრამატიკული მნიშვნელობა მიანიშნებს ქმედების მორალურად უარყოფით შეფასებაზე. უნდა ითქვას, რომ არსებობს ძლიერი წინააღმდეგობა ისსკ-ს 176-ე პარაგრაფში „უხამსობის“ ტერმინის დატოვებასა და ისსკ-ს 177-ე პარაგრაფში ტერმინი „გარყვნილების“ „სექსუალური ურთიერთობით“ შეცვლას შორის. თუ საკითხს რეფორმის მიზნებიდან შევხედავთ, არსებობს მხოლოდ ერთი გზა, ისსკ-ს 176-ე პარაგრაფში გარყვნილ ქმედებათა ცნება უნდა განვმარტოთ შეზღუდულად, სახელდობრ, „ისსკ-ს 177-ე პარაგრაფში განსაზღვრულის გარდა სხვა სექსუალური აქტების“ მნიშვნელობით.

2. გაუპატიურება როგორც დანაშაული უბიწოების ან ქონების წინააღმდეგ. ზოგჯერ ამბობენ, რომ გაუპატიურება შეიძლება მივიჩნიოთ ეკონომიკურ დანაშაულად, რომელიც ზიანს აყენებს პატრიარქის კუთვნილი ქალებისა და გოგონების ქონებას. მოგვიანებით ეს დელიქტი გაგებულ იქნა როგორც ქალების უბიწოების დაზიანება. ეს არ არის მთლად ძველი პრობლემა.¹⁰ ისსკ-ს 177-ე §-

---

⁶ უზენაესი სასამართლოს (კოტოსაიბანჩო) სისხლის სამართლის საქმეების მე-2 ინსტანცია, ნაგოია, კანაზავას ფილიალი, 1961 წ.-ის 2 მაისის გადაწყვეტილება, (სისხლის სამართლის საქმეებზე ქვემდგომი ინსტანციის სასამართლოთა გადაწყვეტილებები, შემდეგში „კაკეიშუ“).

⁷ 13. 3. 1957, სისხლის სამართლის საქმეებზე უმაღლესი სასამართლოს გადაწყვეტილებათა კრებული, შემდეგში „კაკეიშუ“, 11.997.

⁸ მაგალითად, ნაკამორი, სისხლის სამართლის კერძო ნაწილი, მეოთხე გამოცემა, ტოკიო, 2015, გვ. 57, ნიშიდა, სისხლის სამართლის კერძო ნაწილი, მეექვსე გამოცემა, ტოკიო, 2012, გვ. 89.

⁹ იხ. ნიშიდას დასახ. ნაშრ.

¹⁰ იგივე კონტექსტის პრობლემას მიეკუთვნება ოჯახური გაუპატიურების საკითხი (marital rape exemption-ოჯახური გაუპატიურებისგან გათავისუფლება). რეფორმა გავლენას ახდენს ასევე შესაბამის დისკუსიაზე. იაპონური სასამართლოს თანახმად, ვინც საკუთარ ცოლს გაუპატიურებს, მას თითქმის არ აქვს დანაშაული, მიუხედავად იმისა, რომ ისსკ-ს 177-ე § არ ითვალისწინებს მეუღლეებს შორის მოქმედების პირ-

დაპირ გამოყოფას. ამ პარაგრაფის ტექსტის ფორმულირების თანახმად, იძულების მიზანი იყო და არის ის, რომ არ შემოიფარგლოს „არარეგისტრირებული“ თანაცხოვრებით, ისე როგორც ეს მოხდა გერმანიაში 1988 წლამდე. მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როცა გამონაკლისის სახით მეუღლეებს შორის გაუპატიურება მოხდა, დამნაშავემ გააუპატიურა ცოლი მესამე პირის თანამონაწილეობით. სასამართლომ ქმრის დასჯადობა იმით დაასაბუთა, რომ დამნაშავესა და მსხვერპლს შორის ქორწინებამ უკვე დაკარგა თავისი შინაარსი და მხოლოდ ფორმალურად იყო ქალადზე დაცული. ეს ნიშნავს იმას, რომ მატერიალური ან რეალური ქორწინება ჩვეულებრივ გამორიცხავს გაუპატიურების დასჯადობას. უნდა აღინიშნოს, რომ ვერ მოიძებნება სასამართლოს გადაწყვეტილება, რომელიც პირდაპირ მიუთითებს ოჯახური გაუპატიურების საქმეების აღმოფხვრის სასარგებლოდ. ალბათ ეს ეფუძნება შესაძლებლობის პრინციპს. პროკურატურაც იმ მოსაზრებას იზიარებს, რომ ოჯახური გაუპატიურება არ არის სისხლის სამართლის დანაშაული. იაპონიის იურიდიულ ლიტერატურაში გაბატონებულია მოსაზრება, რომ ქორწინებაში (ოჯახში) ჩადენილი გაუპატიურება ისჯება მხოლოდ გამონაკლისის სახით ექსტრემალურ შემთხვევებში (იაპონიაში ამ საკითხზე დისკუსიის თაობაზე იხ. კუზუჰარა, ჰოგაკუ-სემინარი, ტ. 35 (1990) ნაწ. 10, გვ. 36 და მომდევნო). ბოლო რეფორმამ გაანეიტრალა რამდენიმე არგუმენტი ოჯახური გაუპატიურების დანაშაულის წინააღმდეგ. ერთი არგუმენტი ამბობს, რომ ქმრის მიერ სქესობრივი ურთიერთობის იძულება არ უნდა იყოს მართლსაწინააღმდეგო სქესობრივ ნაწილში, რადგან სქესობრივი ურთიერთობა არის „ქორწინების აუცილებელი ელემენტი“. ქმედება შეიძლება დაისაჯოს მაქსიმუმ მხოლოდ როგორც ზოგადი ძალადობა. ქმედების დასჯადობის გაფართოება ერთსქესიანთა შორის ურთიერთობით მიუთითებს, რომ სამართლებრივი სიკეთის ხელყოფის მახასიათებელი არ არის დამოკიდებული იმაზე არიან თუ არა ქორწინებაში მოქმედი და მსხვერპლი, განსაკუთრებით კი იაპონური სამართლის მიხედვით, სადაც ჯერჯერობით არ არის სამართლებრივად აღიარებული ერთსქესიანთა ქორწინება. ქმედების ობიექტის მდებრობითი პირით შეზღუდვის გაუქმება უსარგებლოს ხდის იმ არგუმენტს, რომ ქმარს არ შეუძლია დაარღვიოს საკუთარი ცოლის უბიწოება. ქორწინებაში მყოფი მეუღლის გაუპატიურების დაუსჯელობა დასაბუთებულია ასევე იმით, რომ კანონი არ უნდა ერეოდეს ოჯახში. ეს არგუმენტი თავისთავად შეიძლება ადვილად უარვეყოთ რამდენიმე საწინააღმდეგო მაგალითის ჩამოთვლით. მაშინაც კი, თუკი ვინმე გაიგებს წინადადებას „ოჯახის წევრის ნების საწინააღმდეგოდ“ განვრცობითად, ამ არგუმენტმა სრულად დაკარგა თავისი დამაჯერებელი ძალა საპროცესო კანონმდებლობაში კერძო საჩივრით სისხლის სამართლებრივი დევნის დაწყების მუხლის გაუქმების შემდეგ; ეს ასევე ეხება იმ ვარიანტს, როცა ოჯახური გაუპატიურების დასჯა ცოლებს აძლევს მეუღლეზე მუქარის საშუალებას და შეუძლიათ განქორწინებისას უფრო ხელსაყრელი პირობების მიღება.

ის ძველი რედაქცია ქმედების ობიექტს ზღუდავდა მდედრობითი სქესის პირებით, რომელიც უკავშირდება ძველ პატრიარქალურ კონცეფციას. იაპონიის სასამართლო პრაქტიკა ეწინააღმდეგება გაუპატიურების უარყოფას მაშინ, როცა მსხვერპლი სპონტანურად მოხვდება დამნაშავესთან „ორი პირის სიტუაციაში“, თავის მხრივ აცდუნებს დამნაშავეს ინტიმურ სიტუაციაში ან მიჰყვება დამნაშავეს - მარტივად რომ ვთქვათ: დამნაშავესა და მსხვერპლს შორის უკვე არსებული ურთიერთობის კონტექსტში გაუპატიურების შემთხვევა. სასამართლო პრაქტიკის ეს დამოკიდებულება მკაცრად არის გაკრიტიკებული. არსებობს შემფოთება იმასთან დაკავშირებით, რომ ძველმოდურად მოაზროვნე იაპონელი მოსამართლეებისათვის, ასეთ სიტუაციებში უბიწოება აღარ განიხილება გაუპატიურებისგან დასაცავ სამართლებრივ სიკეთედ. ქმედების ობიექტის ქალით შეზღუდვის უარყოფით სულ ცოტა ნაწილობრივ მაინც გათავისუფლდა გაუპატიურების ქმედების შემადგენლობა ანაქრონისტული პატრიარქალური ოჯახის კონცეფციისგან. სწორედ აქ ჩანს 2017 წლის რეფორმის უდიდესი წარმატება.

3. ე. წ. ლგბტ-პირების სქესობრივი თავისუფლება? როგორც უკვე აღვნიშნეთ, ქმედების ობიექტის შეზღუდვის გაუქმება ნიშნავს ლგბტ-პირების სქესობრივი თავისუფლების გათანაბრებას ჰეტეროსექსუალებთან. თუმცა ეს საკმაოდ პერსპექტიულია იმით, რომ ქმედების შემადგენლობის ნიშანი „გარყვნილი ქმედება“ შეიცვალა შემზღუდავი ჩამონათვალით „სქესობრივი, ანალური ან ორალური ურთიერთობები“, ამავე დროს ყველა მათგანი გულისხმობს მამაკაცის სასქესო ორგანოების შეღწევას; მხოლოდ მაშინ არის ის „მომრავა.“ ისკ-ს 176-ე §-ით ადრე გათვალისწინებული სქესობრივი იძულების სხვადასხვა ქმედებათაგან, ისკ-ს 177-ე §-ით განახლდა მხოლოდ ქალების სქესობრივი იძულება მამაკაცებთან მიმართებაში, ბიოლოგიურად მამაკაც ჰომოსექსუალებს შორის სქესობრივი იძულება და ორალური სექსის იძულება. ისკ-ს 176-ე §-ით გათვალისწინებული სქესობრივი იძულების დასჯადობის სფეროს მიეკუთვნება მდედრობითი სქესის ადამიანებს შორის ქმედებები. რეფორმა შუა გზაზე გაჩერდა ლგბტ-ადამიანების სექსუალური თვითგამორკვევის საკითხში. „სქესობრივი კავშირი“, „ანალური სქესობრივი კავშირი“ ანდა „ორალური სქესობრივი კავშირი“-ს ქვეშ შეიძლება ასევე ვიგულისხმოთ მატერიალური საგნის შეღწევა სასქესო ორგანოში, ანუსში ან პირში. მაშინ დამნაშავე იქნება ქალიც და კაციც, რომელიც განსაკუთრებით მდედრობითი სქესის პიროვნების საშოში, ანალურ ხვრელში ან პირის ღრუში რაიმე მატერიალურ საგანს შეიყვანს. ეს ქმედება მოცულია გაუპატიურების ქმედების შემადგენლობით. სიტყვა, რომელიც მე „ანალურ სქესობრივი კავშირად“ და „ორალურ სქესობრივი

კავშირად“ ვთარგმნე, უფრო ზუსტი იქნებოდა გვეთარგმნა როგორც „სქესობრივი კავშირი ანუსთან და პირის ღრუსთან“.¹¹ ვინაიდან ანალური ხვრელი (ანუსი) და პირის ღრუ თავისთავად არ არის სასქესო ორგანოები, ამიტომ მათი ხელყოფა უნდა იყოს სექსუალური ხასიათის, რომ შეიძლებოდა საუბარი სქესობრივ ურთიერთობაზე.¹² სწორედ ამიტომ არსებობს ერთიანობა რეფორმის საკანონმდებლო კომისიების კრიტიკის თაობაზე, რომელიც მოითხოვს კანონის ფორმულირებისას მამრობითი სქესის წევრის მიერ ქალის ორგანოებში შეჭრის დადგენის აუცილებლობას. ასეთ შემთხვევაში მსგავსი ქმედების შემადგენლობის განხორციელება გათვალისწინებული იქნება ისკ-ს 177-ე §-ით.¹³ ქალის სასქესო ორგანოების შეხება პირით, ტუჩებით ან ენით ასევე გაართულებს ორალური სექსის ცნებას იმ პირობით, რომ ასეთი ქმედებები არ მოიცავს პირის ღრუს ჩართვას.¹⁴

4. მამაკაცის მიერ შეღწევის განსაკუთრებული მნიშვნელობა. გაუპატიურება და სქესობრივი იძულება რეფორმის შემდეგ განსხვავდება მამაკაცის სასქესო ორგანოების შეღწევის გათვალისწინებით. ეს განაპირობებს ორ განსხვავებულ შეფასებით კითხვას: რატომ არის საერთოდ შეღწევა ასე მნიშვნელოვანი და რატომ მხოლოდ მამაკაცის მიერ შეღწევაა ასეთი?

კანონმდებელი კანონის დასაბუთებისას არ განიხილავს იმას თუ რის გამო უნდა ჰქონდეს განსაკუთრებული მნიშვნელობა „სქესობრივ კავშირს“ ან მამაკაცის სასქესო ორგანოების შეღწევას. ზოგადად სხეულში შეღწევა იწვევს ადამიანის სხეულის ფიზიკური მთლიანობის დარღვევის დიდ საფრთხეს. ეს შეიძლება იყოს იმის საფუძველი, რომ ქმედების ალტერნატივისას ყველა ღია ორგანო, როგორცაა საშო, ანუსი ან პირი, ჩავთვალოთ, როგორც ქმედების ობიექტი. თუმცა მხოლოდ ეს არ პასუხობს მეორე კითხვას. ფიზიკური ჩარევის

---

¹¹ იაპონურ ტექსტში მას უწოდებენ „კომონ და კოკუ-სეიკო“-ს. კომონ და კოკუ შეესაბამება ანალურ ხვრელს და პირის ღრუს. სიტყვა „სეიკო“ შედეგება ორი ნაწილისგან, სადაც „სეი“ ნიშნავს სქესობრივი მიზნით, ხოლო „კო“ ნიშნავს მოძრაობას.

¹² მსგავსი შეხედულება იხ. ტაცუი, კეიჯიჰოუს ჟურნალი, #55 (2018), გვ. 7.

¹³ ასეთია გაბატონებული შეხედულება, ასე, მაგალითად, იმაი, კენშუ, #830, 40; იდა, კეო-ჰოგაკუ #31 (2015), 48; ტაცუი, (სქოლიო 7), 6; ფუკამაჩი, GA 2017, 447. პენისის ასეთი განსაკუთრებული პოზიცია ასევე არ არის იშვიათი გამონაკლისი იმ კანონმდებლობაში, სადაც აღარ არსებობს მსხვერპლის შეზღუდვა სექსუალური ნიშნით. გაერთიანებულ სამეფოში ინგლისურ სამართალში მაგ., Rape in Section 1 of the Sexual Offences Act 2005 შემდეგნაირად განიმარტა: (1) A person (A) commits an offence if—(a) he intentionally penetrates the vagina, anus or mouth of another person (B) with his penis, (b) B does not consent to the penetration, and (c) A does not reasonably believe that B consents. თითქმის იგივე წესი მოქმედებს შოტლანდიასა და ჩრდილოეთ ირლანდიაში.

¹⁴ იმაი, კენშუ, #830, 50; ჰაშიზუმე, ჰირიცუ ნო ჰირობა, ტ. 70 (2017), ნაწ. 11, გვ. 5.

ინტენსივობა თითების ან სხვა ინსტრუმენტების შეღწევისას არის ისეთივე სიძლიერის, რაც მამაკაცის მიერ განხორციელებული შეღწევისას.

თუ ლორწოვანი გარსები შედიან ერთმანეთთან, ინფექციის რისკი შეიძლება იყოს ოდნავ მაღალი, ვიდრე კანთან უბრალო კონტაქტისას. იგივე ეხება ქალის სასქესო ორგანოების ერთ ან ტუჩით შეხებას. ჰეტეროგენულ სქესობრივ კავშირს შეიძლება ჰქონდეს განსაკუთრებული მნიშვნელობა, რადგან მას ახლავს ორსულობის შესაძლებლობა.¹⁵ რეფორმის შემდეგ გათანაბრებულია ისეთი სქესობრივი კავშირები, როგორცაა ანალური და ორალური სქესობრივი კავშირი, რომლებიც არ ქმნიან ფეხმძიმობის საფრთხეს. მამაკაცის სასქესო ორგანოების განსაკუთრებულ მდგომარეობას ვერც ეს საფრთხე განმარტავს.

სექსუალური ზემოქმედების შედარების მასშტაბი ანალური და ორალური სქესობრივი კავშირის დროს და უბრალო თანაცხოვრებისას არ გვაძლევს იმის დასაბუთებას, რომ მამაკაცის მიერ შეღწევის გარეშე მოქმედებები არ უნდა მიეკუთვნებოდეს გაუპატიურების დანაშაულს. საგნების ორგანოში შეღწევას, როგორც მაგ., შეღწევას საშოში, პირში ანდა ანალურ ხვრელში აქვს თითქმის ისეთივე სექსუალური მნიშვნელობა, როგორც ბუნებრივ სექსუალურ ურთიერთობას.¹⁶ ისმება კითხვა უნდა განისაზღვროს თუ არა იძულების მიზანი, როგორც სექსუალური შეღწევა.¹⁷ ამ გადაწყვეტილების საწინააღმდეგოდ აღინიშნება, რომ მაშინ აქ უნდა ვიგულისხმოთ ყველა ისეთი ქმედება,

---

¹⁵ ასეა, მაგალითად, ტოკიოს პრეფექტურის სასამართლოს ტახიკავას ფილიალის პრაქტიკა, იხ. განაჩენი v. 1. 3. 2012 LEX/DB 2540580; ოსაკას პრეფექტურის სასამართლო, იხ. განაჩენი v. 21. 6. 2013 LEX/DB 25501587 და სხვები. ჩვეულებრივი სქესობრივი კავშირის ანალურ და ორალურ სქესობრივ ურთიერთობასთან გათანაბრების კრიტიკასთან დაკავშირებით იხ. კამონი, ჰანზაი თუ კაიბაცუ, №26,25; ასადა, ჰანზაი თუ კაიბაცუ, №26,7; ამათგან განსხვავებულად სატო, ჰოგაკუ კუომიცუ, №418 (2015), 26.

¹⁶ ამ საკითხზე კრიტიკული, სატო, ჰოგაკუ კუომიცუ №418 (2015), 26; იდა, კენშუ №806,12, „მამაკაცის მიერ შეღწევა განსაკუთრებით დამამცირებელია, მჭიდრო სქესობრივი ქმედებები“, მსგავსი მოსაზრება აქვს *ჰაშიზუმეს*, ჰორიცუ ნო ჰირობა, ტ. 70 (2017), ნაწ. 11, S.5; *ფუკამაჩი*, (სქოლიო 7) ფიქრობს, რომ უნდა ვივარაუდოთ თუ არა გაუპატიურება დამოკიდებულია „სქესობრივი“ ხელყოფის ინტენსიურობაზე. ამიტომ უნდა გავამახვილოთ ყურადღება ქმედების ობიექტურ სექსუალურ ურთიერთობაზე, რომელიც უეჭველად გულისხმობს მამაკაცის მიერ შეღწევას. „ობიექტური სექსუალური ურთიერთობა“ შეიძლება ვივარაუდოთ მაშინ, როცა მამრობითი თუ მდედრობითი სქესის განურჩევლად რომელიმე მოქმედის გენიტალიის ერთი ნაწილი მაინც არის ჩართული, თუნდაც რაიმე საგნის (რომელიც განკუთვნილია სექსუალურ კონტექსტში გამოსაყენებლად) ანალურ ხვრელთან ან პირთან კომბინაციით.

¹⁷ ასევე *ტაცუო*, კეიჯიჰოუს ჟურნალი, №55 (2018), გვ. 6.

რომელიც თავის სუბიექტურ შემადგენლობაში, სახელდობრ, კი მოქმედის განზრახვაში სექსუალურია და ასევე მხოლოდ მსხვერპლისათვის არის სუბიექტურად სექსუალური.

თუმცა, შეიძლება ითქვას შემდეგი: მოქმედის სქესის, სექსუალური ორიენტაციის, სექსუალური იდენტობისა და სექსუალური განზრახვის მიუხედავად, რაიმე ნივთის ქალის სასქესო ორგანოში შეღწევას აქვს ობიექტურად სექსუალური მნიშვნელობა.

ზოგიერთი ქმედებები „ნეიტრალურია“ და მხოლოდ მოქმედის სპეციალური განზრახვის არსებობისას შეიძლება მივაკუთვნოთ სექსუალურ ქმედებებს. ეს ეხება ყველა ქმედებას განურჩევლად იმისა, იცის თუ არა მსხვერპლმა დამნაშავეს მიზანი. განსაკუთრებით მაშინ, როცა ქმედებას თან არ ახლავს ძალადობა ან მუქარა, მაგალითად, სამედიცინო მკურნალობა, მსხვერპლი ვერ აღიქვამს მოქმედის განზრახვას (როგორც ჩანს) - მანამ, სანამ არ მოხდება ანალურ ხვრელში ან პირის ღრუში სექსუალური მოქმედება. ასე კი გამოდის, რომ არ არის გაუპატიურების წინაპირობა მოქმედ კანონში. ძალადობის გამოყენებით პირის სხეულში სექსუალური ხასიათის შეღწევა ნებისმიერი საგნის გამოყენებით შესაძლებელია შეესაბამებოდეს ისსკ-ს 177-ე §-ით დასჯადობას. მსხვერპლის მიერ სათანადო ცოდნის გარეშეც კი ხელყოფილია შესაბამისი სამართლებრივი სიკეთე.

მეორეს მხრივ, ქმედების იძულება რომელიც მხოლოდ მსხვერპლის წარმოდგენით არის სექსუალური ხასიათის, არ წარმოადგენს დასჯად ქმედებას მოქმედის განზრახვის არარსებობის გამო. თუ დამნაშავე იცნობს მსხვერპლის განსაკუთრებულ, იშვიათ სექსუალურ გრძნობებს, მაშინ უკვე არსებობს ობიექტური, ყოველ შემთხვევაში ინტერსუბიექტური უმართლობა.¹⁸

5.სასჯელის მუქარის არასაკმარისი სიმძიმე. იაპონიის იუსტიციის სამინისტროს მოსაზრებით, რეფორმის ძირითადი საფუძველია ის, რომ სასჯელის მინიმალური ზღვარი დაბალია დანაშაულის სიმძიმესთან შედარებით და უკვე აღარ შეესაბამება მოქალაქეების მორალურ ღირებულებებს. თუ ისსკ-ს 177-ე §-ს იზოლირებულად განვიხილავთ, ვნახავთ რომ სასჯელის მინიმალური ზღვარის 2 წლით გაზრდა გაუპატიურების ჩამდენ დამნაშავეს ართმევს

---

¹⁸ ვინც აღიქვამს კბილის ჯაგრისის შეღწევას საკუთარ პირში, როგორც სექსუალურს, მან უნდა დაარწმუნოს მოსამართლე, როგორც ფართო საზოგადოების წარმომადგენელი სისხლის სამართლის პროცესში, ამ კონკრეტული თვალსაზრისით შეიძლება ითქვას, რომ აქაც არის ობიექტურობის გარკვეული ხარისხი.

მის მიმართ პირობითი მსჯავრის გამოყენების შესაძლებლობას. ეს კი შესაძლებელი იქნებოდა მხოლოდ სასჯელის შემსუბუქების საფუძვლის არსებობისას. საკმაოდ საეჭვოა არის თუ არა - უფრო ტექნიკური პირობა - გათვალისწინებული „მოქალაქეების მორალური ღირებულებები“. ეს მორალური ღირებულებები გარკვეული ქცევების გათვალისწინებით შეიძლება შეესაბამებოდეს გაუპატიურების ქმედების შემადგენლობას და უმართლობის დონეს. სასჯელის მინიმალური ზღვარის გაზრდით მაინც იყო შესაძლებელი საკამათო ჯგუფური გაუპატიურების გაუქმება. ეს შეიძლება იყოს საკანონმდებლო ტექნიკის თვალსაზრისით კარგი ვარიანტი.

6.ძალადობისა და მუქარის ინტენსივობა. ძალადობისა და მუქარის ქმედების შემადგენლობის ნიშნები გაკრიტიკებულია ძირითადად იაპონურ-ფემინისტური კუთხით - არა მხოლოდ სასამართლო პრაქტიკის ინტერპრეტაციის თვალსაზრისით, არამედ მათი საკანონმდებლო გამყარების გამო. ასევე შემოთავაზებულია ამ დანაშაულის წინაპირობათა უარყოფა. ქმედების შემადგენლობის მახასიათებლები მხოლოდ მოძველებული მითითებებია, რომელიც წარმოიშობა გაუპატიურების ძველი გაგებიდან, როცა ის განიხილებოდა როგორც უბიწოების წინააღმდეგ ჩადენილი დანაშაული.

იაპონიის სასამართლო პრაქტიკა ისკ-ს 177-ე §-ის ნიშნებისთვის ძალადობისა და მუქარის განხორციელების წინაპირობად მოითხოვს მათ განსაკუთრებულ ინტენსივობას. ძალადობა ან მუქარა გაუპატიურების შემადგენლობის ნიშნებს რომ შეესაბამებოდეს, აუცილებელია დადგინდეს ამ ქმედებებით მსხვერპლის ისე დათრგუნვა, რომ მას ცოტა შესაძლებლობა დარჩეს რათა დამნაშავეს გაექცეს ან შექმნილი ვითარება თავიდან აიცილოს.¹⁹ ისკ-ს 176-ე §-ით გათვალისწინებული ქმედების შემადგენლობის არსებობისათვის წინააღმდეგობის უმნიშვნელო დაქვეითებაც კი საკმარისია.²⁰ ეს იმსახურებს კრი-

---

¹⁹ უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილება v. 10. 05. 1949. კაიშუ 3, 6,711; საჰკვი, ჰოსო-ჯიჰო 67.9.23, ეს მოთხოვნა არ არის სავალდებულო, არამედ მხოლოდ საკმარისი პირობაა. *ფუკაძაჩიკ* ამას იზიარებს, ჰოგაკუ-კუოშიცუ, №.427,36. ქვემდგომი ინსტანციის სასამართლოების აქ მოყვანილ განაჩენებში შეიძლება ვიპოვოთ ბევრი ისეთი, სადაც ძალადობის განსაკუთრებული ინტენსივობა გაგებულია როგორც მინიმალური მოთხოვნა. ასე, მაგ., ოსაკას პრეფექტურის სასამართლოს განაჩენი v. 27. 6. 2008 LEX/-DB28145357; ჰიროსიმას უმაღლესი სასამართლოს განაჩენი v. 20. 11. 1978, ჰანრეი-ჯიჰო, №.923,112; ოსაკას პრეფექტურის სასამართლოს განაჩენი v. 12. 3. 1971, ჰანრაი-ტაიძი, №.267, 376.

²⁰ ტაიშინინ (იაპონიის საიმპერიო სასამართლო, შემდეგში „ისს“), განაჩენი v. 11. 9. 1933, ჰორიცი-შინბუნ 3615,11; ნაგოიას უმაღლესი სასამართლო, განაჩენი v. 2. 6. 2003, ჰანრაი-ჯიჰო, №.1834,161.

ტიკას იმის გამო, რომ სასამართლო პრაქტიკა გაუპატიურების დამაბრკოლებელ გარემოებას მაღალ შეფასებას აძლევს ორი სქესს შორის განსხვავებული ფიზიკური შესაძლებლობის არასწორი შეფასების გამო. ამიტომ შეუძლებელია სწორად გადაწყდეს სქესობრივი თავისუფლების საკითხი.

როცა მოქმედი პატარა ა/მანქანაში ქალს ჩაკეტავს, დააწვენს და გახდის ტანსაცმელს, ქვედა ინსტანციის სასამართლო ამ შემთხვევაში უარყოფს ძალადობის სავარაუდო ინტენსივობას. ასეთი ფიზიკური ქმედება თან ახლავს ნორმალურ სქესობრივ კავშირს და ჯერ არ მიუღწევია იმ დონეს, როცა მსხვერპლისთვის უკიდურესად რთულია წინააღმდეგობის გაწევა.²¹ ლიტერატურაში ვხვდებით მოსაზრებას, რომელიც ასეთ ქმედებას განმარტავს როგორც უბიწოების ხელყოფას: „დაცული უნდა იყოს თუ არა სისხლისსამართლებრივად ამ პარაგრაფებით მცირე ძალადობით და მუქარით უბრალოდ შეზღაღული უბიწოება?“²²

სასამართლო პრაქტიკასა და იურიდიულ ლიტერატურაში გაკეთებული მსგავსი შეფასებების გამო რეფორმის ნაკლი არის ის, რომ მან კანონში ხელუხლებელი დატოვა ძალადობის თვისება. ასე რომ, ჯერ კიდევ არსებობს დიდი საკანონმდებლო ხარვეზი.

2016 წლის ოქტომბერს ძალაში შესული გერმანიის სსკ-ს 177-ე §-ის რეფორმა უარყოფს ძალადობის გამოყენების ტრადიციულ წინაპირობებს. აშშ-ს ბევრ შტატში არსებობს სსკ, რომელიც არ ითვალისწინებს ძალადობას გაუპატიურებისათვის. აქედან გამომდინარე, ისმება კითხვა იმის თაობაზე, რომ იაპონიის სამართალმც ხომ არ უნდა აირჩიოს ეს გზა.

არც ემპირიულად და არც ნორმატიულად გამართლებული საფუძველი აქვს იმას, რომ გაუპატიურების დასჯადობა შეიზღუდოს ძალადობის ან მუქარის მხოლოდ განსაკუთრებით ინტენსიური გამოყენების შემთხვევებით. ძალადობის გამოყენების სახე, მაგალითად, ყაჩაღობისას უნდ იყოს საკმაოდ ინტენსიური,²³ რადგან ამ დროს საქმე ეხება მსხვერპლის მიერ მოძრავ ნივთზე

²¹ ჰიროსიმას უმაღლესი სასამართლოს განაჩენი v. 20. 11. 1978, ჰანრაი-ჯიჰო, №922, 111.

²² ტოკორო, დანდო და სხვები, რედ., ჩუსუაკუ კაიჰოუ (სსკ-ს კომენტარი) ტ. 4 (1965), გვ. 298; ოსაკას პრეფექტურის სასამართლოს განაჩენი v. 12. 3. 1971, ჰანრაი-ტაიძი, №.267, 376 მსხვერპლის უხამსი ცხოვრების წესის მიუხედავად უარყოფს წინააღმდეგობის გაწევისას ძალის გამოყენებას.

²³ აუცილებელია ძალადობის ან მუქარის გამოყენება, რომელიც საკმარისია მსხვერპლის წინააღმდეგობის ჩასახშობად, ის, განაჩენი v. 4. 4. 1914. ჰორიცუ შინბუნ 940. 22; უზენაესი სასამართლოს განაჩენი v. 8. 2. 1949, კაიშუ 3.2.75; ისს-ს განაჩენი v. 24. 6. 1914, ტაიშინინ კაიჯი ჰანკეცუროკუ, 20.1333 და ა. შ.

რეალური კონტროლის აღმოფხვრას. მსხვერპლის მიერ ნივთის უშუალო პყრობა შეიძლება დავძლიოთ მხოლოდ დიდი ძალით. ქურდობისგან განსხვავებით, რომელიც ყაჩაღობის მსგავსად ითვალისწინებს მსხვერპლის ნების საწინააღმდეგო მფლობელობის დარღვევას, ანდა გამოძალვა, რომელიც ყაჩაღობის მსგავსად ითვალისწინებს ძალადობის გამოყენებას, ყაჩაღობის ჩასადენად აუცილებელია ფიზიკური ძალის ინტენსიური გამოყენება. გაუპატიურებისას ეს ქმედება ხდება მსხვერპლის ნების დასათრგუნავად. მსხვერპლის ნების დასათრგუნავად ყოველთვის არ არის საჭირო დიდი ძალა, განსაკუთრებით კი იმ შემთხვევაში, როცა მოქმედი არის ფიზიკურად ძლიერი მამაკაცი და მსხვერპლი კი ქალი. გარდა ამისა, ამ თვალსაზრისით, გაუპატიურება და სექსუალური იძულება არ არიან ერთმანეთთან ისეთ თანაფარდობაში, როგორც ყაჩაღობა და ქურდობა, არამედ უკავიათ შუალედური მდგომარეობა. განსხვავება მდგომარეობს იძულებითი ქმედების ფორმაში. სასამართლო პრაქტიკაც ხედავს მათ შორის ალტერნატიულ დამოკიდებულებას.

ძალადობით სექსობრივი კავშირის განსახორციელებლად საჭიროა ძალადობის უფრო გაძლიერებული ფორმა ვიდრე სექსუალური ხასიათის ქმედების იძულებისას, აი თუნდაც კოცნის იძულება. გაუპატიურებისას ასევე დასჯადია მისი მცდელობა. მოქმედი, რომელიც ფიზიკური ძალის უკმარისობის ანდა ძალადობის გამო ვერ ახერხებს სექსობრივ კავშირს, სჩადის გაუპატიურების მცდელობას.

სასჯელის მინიმალური ზღვარის შედარება გაუპატიურებისა და სექსუალური ხასიათის ქმედების იძულებისას ვერ ამართლებს ამ ტექსტების განსხვავებულ მნიშვნელობას. განსხვავება ძირითადად დამოკიდებულია ქმედების ფორმების მავნებლობაზე. სექსუალური ხასიათის ქმედების იძულება მოიცავს „გარყვნილი ქმედების“ ყველა შესაძლო იძულებას. ამას შეიძლება მიეკუთვნოს ხანმოკლე შეხება სხეულის ცალკეულ ადგილებზე, ასეთია მაგალითად, მკერდი, ტუჩები ან სასქესო ორგანოები და ა. შ. ისსკ-ს 176-ე §-ის სასჯელის მინიმალური ზღვარი შეესაბამება ასეთ შემთხვევებს.

ეს ყველაფერი არის განმარტების საკითხი. სულ სხვა განზომილების საკითხია კანონმდებელმა გაუპატიურების ქმედების შემადგენლობისთვის საერთოდ უნდა გაითვალისწინოს თუ არა ძალადობის გამოყენება. თუკი გერმანული სამართლის მსგავსად გაუქმდება ძალადობის გამოყენების წინაპირობა მინიმუმ მარტივი შემადგენლობისთვის და მხოლოდ კვალიფიციური შემადგენლობის ჩამოსაყალიბებლად დარჩება, რასაკვირველია, აღარ დაისმება ინტენსივობის მინიმალური მოთხოვნის საკითხი.

სამაგიეროდ, შეიძლება საჭირო გახდეს მტკიცებულება. გაუპატიურება ძალადობის გამოყენების გარეშე შეიძლება დავასაბუთოთ მხოლოდ ნების ხელყოფით. გარემოებების მიხედვით ზოგჯერ ძნელი დასამტკიცებელია სქესობრივი კავშირი დამყარდა თუ არა პარტნიორის ნების საწინააღმდეგოდ. აქ ხშირად დღის წესრიგში დგება შეცდომის საკითხი. გაუპატიურების გამო ბრალდებულები ხშირად ამტკიცებენ, რომ მათ არ იცოდნენ თუ სავარაუდო პარტნიორს არ სურდა სქესობრივი კავშირი.²⁴ ხშირად არც თუ ისე ადვილია ასეთი არგუმენტის უარყოფა და განზრახვის ნამდვილობის დამტკიცება.

ძალადობის ანდა მუქარის გამოყენების წინაპირობები ნიშნავს იმავდროულად მიზეზობრივი კავშირის არსებობას სქესობრივ კავშირსა და ძალადობის ან მუქარის გამოყენებას შორის. ძალადობის ანდა მუქარის გამოყენების გარეშე არ უნდა იყოს (იძულებითი) სქესობრივი კავშირი. ამ მხრივ წარმოუდგენელია, რომ დაზარალებულმა მისცა თავისი ეფექტური თანხმობა სქესობრივ კავშირზე მაშინ, როცა ეს კავშირი ამჟამად იძულებითია. ამ გზით ასევე შესაძლებელია უფრო ადვილად უარყო შეცდომის არსებობა.²⁵ უმეტეს შემთხვევაში სასამართლოებმა თავიანთ გადაწყვეტილებებში უარყვეს მსხვერპლის თანხმობის მტკიცება ან თანხმობის შეცდომით გაგება ძალადობის გამოყენების დადგენისას.²⁶ ძალადობის ანდა მუქარის გამოყენების პირდაპირი საკანონმდებლო მოთხოვნა ემსახურება მინიმუმ სქესობრივი თავისუფლების სისხლისსამართლებრივ დაცვას.

ძალადობის გამოყენების მოთხოვნით პრინციპში, არც თუ ისე ბევრი სახის პირის ნების საწინააღმდეგოდ ჩადენილი სექსუალური ქმედება არის გამორიცხული სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობის სფეროდან, თუ ის განხორციელდა განსაკუთრებული ინტენსივობის გარეშე. დღესაც შესაძლებელია ისკ-ს 176-ე §-ით გათვალისწინებული ქმედების შემადგენლობის

---

²⁴ გერმანიის სსკ-ს 177-ე §-ის 1-ლი და მე-6 აბზაცი მოთხოვს ასევე გაუპატიურებისას მხოლოდ იმას, რომ სქესობრივი ქმედებები, ინკლუზიური თანაცხოვრება „სხვა პირის აღქმადი ნების საწინააღმდეგოდ“ მოხდეს ამ პირზე. *ფიშერის* მიხედვით, სსკ-ს კომენტარის 66-ე გამოცემა, 177-ე §-ის მე 17 პუნქტი, დამნაშავემ უნდა იცოდეს მსხვერპლის უხასიათობა და შეძლოს მისი „აღქმა“. თუმცა ასეთი განმარტება ტექსტს „პირის აღქმადი ნების საწინააღმდეგოდ“ ხდის თითქმის უმნიშვნელოს. ასევე საკითხავია თუ რა არის „შეძლოს აღქმა“.

²⁵ ასე, მაგ., *კიტაგავა*, *ჰოგაკუ კიოშიცუ*, №445 (2017), გვ. 65; *საკეი*, *ჰოსო-ჯიჰო*, 67.9.28, იგივეს აყალიბებს საპირისპიროდ, როცა ამბობს, რომ ძალადობის გამოყენების უარყოფით ამავე დროს არ დადასტურდება თანხმობის არარსებობა.

²⁶ მაგალითად., *ტაკამაცუს უმაღლესი სასამართლო*, განაჩენი v. 29. 9. 1972, *ჰანრაი-თაიმი* 291,276; *ტოკიოს უმაღლესი სასამართლო*, განაჩენი v. 28.11.1968, *ჰანრაი-თაიმი* 233, 190; *ოსაკას უმაღლესი სასამართლო*, განაჩენი *ჰანრაი-თაიმი* 230, 308 და ა. შ.

ჩადენა, თუ მოქმედმა ზოგადად გამოიყენა ძალადობა ან მუქარა. გაუპატიურებისას აუცილებელია ძალადობის ან მუქარის ნიშნების შესაბამისი გამოხატვა და ინტერპრეტაცია. ძალადობისა და მუქარის გარეშე დასჯადია გაუპატიურება და სექსუალური ხასიათის ქმედება ადამიანთან, რომელსაც არ დაუსრულდა 12 წელი (ისსკ-ს წგ 176-ე, ნაწ. 2, 177-ე, ნაწ. 2).

გარდა ამისა, შესაძლებელია, რომ „კვაზი“ გაუპატიურება ისსკ-ს 178-ე წ-ის მე-2 ნაწილის გამარტივებულ წინაპირობებს შეესაბამოს. ისსკ-ს 178-ე წ-ის მე-2 ნაწილის მიხედვით ისჯება ის, ვინც სქესობრივ კავშირს დაამყარებს „მსხვერპლის ფსიქიკური ავადმყოფობის ან ისეთი გარემოების გამოყენებით, როცა მსხვერპლი დაუცველია დამნაშავეს გავლენისგან“. სასამართლო პრაქტიკის მიხედვით მსხვერპლის დაუცველი ვითარება წარმოიქმნება მოტყუებით ან ძნელად დასაძლევ სოციალურ-ფსიქიკური ზემოქმედებით.²⁷ ამას ემატება არასრულწლოვნის მომვლელი პირების მიერ სქესობრივი იძულებისა და გაუპატიურების ისსკ-ს 179-ე წ-ით ახლადშექმნილი რეგულირება, რომელიც ითვალისწინებს მოქმედის განსაკუთრებულ მდგომარეობას და მის მიერ ამის გამოყენებას.²⁸ ამან შეიძლება სხვა შემთხვევებიც დასჯადი გახადოს, მაგრამ ისინი ძალადობის ან მუქარის მოთხოვნის გამო არ შეესაბამება ისსკ-ს 179-ე წ-ით გათვალისწინებულ დანაშაულებრივ ქმედებებს.²⁹

ექვსი თვიდან ათ წლამდე ვადით თავისუფლების აღკვეთის (ისსკ-ს 176-ე წ), ან ხუთი წლიდან ოც წლამდე ვადით თავისუფლების აღკვეთის (ისსკ-ს

---

²⁷ მოჩვენებითი სამედიცინო მკურნალობა, კვაზი-სამედიცინო ან ესთეტიკური თერაპია, კოფუს პრეფექტურის სასამართლო, განაჩენი v. 27.5.2014, LEX/DB 25504086, ტოკიოს პრეფექტურის სასამართლო, განაჩენი v. 27.9.1999, კოკაისოკუ, ტოკიოს პრეფექტურის სასამართლო, განაჩენი v 15.4.1987, ჰანრაი-თაიმსი, 640,227, ნაგოიას პრეფექტურის სასამართლო, განაჩენი v 28.7.1980, ჰანრაი-ჯიჰო, 1007,140, ტოკიოს პრეფექტურის სასამართლო, განაჩენი v 16. 3. 1963, კაკაიშუ 5, 3=4, 244; იმ მდგომარეობის გამოყენება, როცა მოქმედის მიერ მსხვერპლის მიმართ ბევრჯერ ჩადენილი ძალადობისა და მუქარის გამო ეს უკანასკნელი ხდება დამნაშავეზე დამოკიდებული. ჰიროსიმას უმაღლესი სასამართლო, განაჩენი v. 4. 7. 2012, LLI/DB L06720347; მოსწავლე-მასწავლებელს შორის სოციალური ურთიერთდამოკიდებულების სტატუსის გამოყენებით სექსუალური იძულება, აკიტას პრეფექტურის სასამართლო, განაჩენი v, 20. 2. 2013, LEX/DB 2550971; იხილეთ ასევე ზემოთ დასახელებული კოფუს პრეფექტურის სასამართლო, განაჩენი v 27.5.2014, დასაქმებულსა და დამსაქმებელს შორის ურთიერთობაზე იხ. ტოკიოს უმაღლესი სასამართლო, განაჩენი v. 27.1.1981, კაიგაცუ 13, 1=2, 50.

²⁸ შეიძლება აქამდე იგნორირებული იყოს საკითხი იმის შესახებ, არის თუ არა ეს ახალი რეგულაცია თავისთავად პრობლემატური. საუბარია იმაზე „მაინც“ არის თუ შესაძლებელია ძალადობის გამოყენების გარეშე გაუპატიურების ზოგადი შემადგენლობა.

²⁹ იხ. *ფუკომაჩი*, ჰორიცუ-ჯიჰო, ტ. 89, ნაწ.9, გვ.103

177-ე §) სასჯელის გამკაცრების გათვალისწინება უნდა იყოს შესაბამისი მინიმალური დაბრკოლება ძალის გამოყენების წინაპირობის შესაბამისად.

გერმანულ სამართალში (გსსკ-ს 177-ე §-ის 1-ლი ნაწ.) სექსუალური თავდასხმის ძირითადი შემადგენლობა ითვალისწინებს არც ძალადობის და არც მუქარის გამოყენებას. სასჯელის ზომა განსაზღვრულია ექვსი თვიდან ხუთ წლამდე თავისუფლების აღკვეთით. ისსკ-ს 177-ე §-ის შესაბამისი დებულება, რომელიც გათვალისწინებულია გსსკ-ს 177-ე §-ის მე-ნაწ.-ით, სასჯელის მინიმალურ ზღვარად ითვალისწინებს ორი წლით თავისუფლების აღკვეთას. იაპონიის სისხლის სამართალთან შედარებით გერმანულ სისხლის სამართალში უფრო ფართოა დასჯად ქმედებათა წრე, მაგრამ დაბალია გათვალისწინებული სასჯელის ზომა. თუ ჩავთვლით, რომ იაპონიისთვის აუცილებელია ძალადობისა და მუქარის გარეშე სექსუალური ქმედების დასჯადობა, მაშინ რეკომენდირებულია შემოვიღოთ ქმედების ახალი შემადგენლობა სასჯელის მსუბუქი ზომით.³⁰

დასკვნა. 2017 წელს ისსკ-ში განხორციელებული სექსობრივი დანაშაულის რეფორმა-ცალკეული შენიშვნების მიუხედავად-მთლიანობაში უნდა შეფასდეს დადებითად. განსაკუთრებით აღსანიშნავია „გარყვნილი ქმედების“ ცნების გაუქმება, რომელიც მკაცრად ჰგავს უზნეობას ან ამორალურობას. ხელყოფის ობიექტის მხოლოდ ქალით შეზღუდვის გაუქმება არის ნაბიჯი სექსუალური დანაშაულის დემორალიზაციის მიმართულებით და სექსობრივი თავისუფლების დაცვის უზრუნველყოფისათვის.

სექსობრივი დანაშაულის რეფორმამ გამოიწვია დისკუსია, რომელიც ადრე იყო მხოლოდ ფემინისტებსა და კონსერვატორებს შორის პოლიტიკური დებატების საგანი. ცვლილებებით ყურადღება გამახვილდა საკითხის სამართლებრივ მხარეზე, რაც ასევე არის რეფორმის ერთ-ერთი დადებითი ეფექტი.

გამოყენებული ლიტერატურა:

აკიტას პრეფექტურის სასამართლო, *განაჩენი v, 20. 2. 2013*, LEX/DB 2550971; იხილეთ ასევე ზემოთ დასახელებული კოფუს პრეფექტურის სასამართლო, *განაჩენი v 27.5.2014*;

დანდო (1965) ტოგორო, დანდო და სხვები (1965), რედ., ჩუსუაკუ კაიჰოუ (სსკ-ს კომენტარი) ტ. 4;

ისსკ: იაპონიის სისხლის სამართლის კოდექსი;

---

³⁰ იხ. საიტო, ჰანცაი თუ კაიბაცუ, 26, 72.

ისსკ, განაჩენი v. 4. 4. 1914. ჰორიცუ შინბუნ 940. 22; უზენაესი სასამართლოს განაჩენი v. 8. 2. 1949;

ისს გადაწყვეტილებათა კრებული (1957): 3. 3. 1957, სისხლის სამართლის საქმეებზე უმაღლესი სასამართლოს გადაწყვეტილებათა კრებული, შემდეგში „კაიშუ“, 11.997.

ისს საქმეების მე-2 ინსტანცია (1961): უზენაესი სასამართლოს (კოტოსაიბანჩო) სისხლის სამართლის საქმეების მე-2 ინსტანცია, ნაგოია, კანაზავას ფილიალი, 1961 წ.-ის 2 მაისის გადაწყვეტილება, (სისხლის სამართლის საქმეებზე ქვემდგომი ინსტანციის სასამართლოთა გადაწყვეტილებები, შემდეგში „კაკეიშუ“);

კაიშუ 3.2.75; ისს-ს განაჩენი v. 24. 6. 1914, ტაიშინინ კაიჯი ჰანკეცუროკუ, 20.1333 და ა. შ.

კამონი (2015): კამონი, ჰანზაი თუ კაიბაცუ, №26,25; ასადა, ჰანზაი თუ კაიბაცუ, №26,7; ამათგან განსხვავებულად სატო, ჰოგაკუ კუომიცუ, №418, 26.

კენშუ (2015): იმაი, კენშუ, #830, 40; იდა, კეო-ჰოგაკუ #31 (2015), 48;

კენშუ (2017): იმაი, კენშუ, #830, 50; ჰაშიზუმე, ჰირიცუ ნო ჰირობა, ტ. 70, ნაწ. 11, 2017;

კეზუჰარა (1990): კეზუჰარა, ჰოგაკუ-სემინარი, ტ. 35, ნაწ. 10, 1990;

კიტაგავა, ჰოგაკუ კიომიცუ, №445 (2017), გვ. 65; საჰეკი, ჰოსო-ჯიჰო, 67.9.28;

კოფუს პრეფექტურის სასამართლო, განაჩენი v. 27.5.2014, LEX/DB 25504086, ტოკიოს პრეფექტურის სასამართლო, განაჩენი v. 27.9.1999, კოკაისოკუ, ტოკიოს პრეფექტურის სასამართლო, განაჩენი v 15.4.1987, ჰანრაი-თაი-მსი, 640,227, ნაგოიას პრეფექტურის სასამართლო, განაჩენი v 28.7.1980, ჰანრაი-ჯიჰო, 1007,140, ტოკიოს პრეფექტურის სასამართლო, განაჩენი v 16. 3. 1963, კაკაიშუ 5, 3=4, 244; ჰიროსიმას უმაღლესი სასამართლო, განაჩენი v. 4. 7. 2012, LLI/DB L06720347;

კუომიცუ (2015): სატო, ჰოგაკუ კუომიცუ №418 (2015), 26; იდა, კენშუ №806,12.

ნაკამორი (2015): ნაკამორი, სისხლის სამართლის კერძო ნაწილი, მეოთხე გამოცემა, ტოკიო, 2015, ნიშიდა (2012) ნიშიდა, სისხლის სამართლის კერძო ნაწილი, მეექვსე გამოცემა, ტოკიო, 2012;

ნიშიდა (2012): იხ. ნიშიდას დასახ. ნაშრ.

ოსაკას პრეფექტურის სასამართლოს განაჩენი v. 12. 3. 1971, ჰანრაი-ტაი-მსი, №.267, 376;

ოსაკას პრეფექტურის სასამართლოს განაჩენი v. 27. 6. 2008 LEX/DB28145357

საიტო, ჰანცაი თუ კაიბაცუ, 26, 72.

ტაცუი (2018): ტაცუი, კეიჯიჰოუს ჟურნალი, #55 (2018);

ტაიშინინ (იაპონიის საიმპერიო სასამართლო, შემდეგში „ისს“), განაჩენი v. 11. 9. 1933;

ტაკამაცუს უმაღლესი სასამართლო, განაჩენი v. 29. 9. 1972, ჰანრაი-თაი-მსი 291, 276; ტოკიოს უმაღლესი სასამართლო, განაჩენი v. 28.11.1968, ჰანრაი-თაი-მსი 233, 190; ოსაკას უმაღლესი სასამართლო, განაჩენი ჰანრაი-თა-იმსი 230, 308 და ა. შ.

ტოკიოს უმაღლესი სასამართლო, განაჩენი v. 27.1.1981, კაიგაცუ 13, 1=2, 50.
ფუკომაჩი, ჰორიცუ-ჯიჰო, ტ. 89, ნაწ. 9;
ჰორიცუ-შინზუნ 3615,11; ნაგოიას უმაღლესი სასამართლო, განაჩენი v. 2. 6. 2003,
ჰანრაი-ჯიჰო, №. 1834,161;
ჰიროსიმას უმაღლესი სასამართლოს განაჩენი v. 20. 11. 1978, ჰანრეი-ჯიჰო,
№.923,112;
ჰიროსიმას უმაღლესი სასამართლოს განაჩენი v. 20. 11. 1978, ჰანრეი-ჯიჰო,
№922, 111;
ჰიროზ (2017): ჰამიზუმეს, ჰორიცუ ნო ჰიროზა, ტ. 70(2017), ნაწ. 11, S.5; ფუკამა-
ჩი, (სეოლიო 7); ტაცუო, კეიჯიჰოუს ჟურნალი, №55 (2018);